

Téeszek és dokumentumok

Országos tanácskozás Szegeden

Az elmúlt négy évtizedben a magyar mezőgazdaság méltán vívott ki elismerést hazánkban és külföldön is. A szövetkezetek alakulásától mostanáig megtett út tanulságos, átadható tapasztalatokkal szolgál, melyről nem mondhat le a haladni vágyó ember. Elérkezett az ideje, hogy folyamatosan gyűjtsük azokat a téesztörténeti kiadványokat, fényképeket, filmeket, visszaemlékezéseket, melyek dokumentumértékek tükrözik vissza korukat és őrzik meg az utókoraknak. A Termelőszövetkezetek Országos Tanácsa néhány éven belül megfelelő dokumentációs és információs központot hoz létre.

A szövetkezeti mozgalom szerepét vállalja az Őpusztaszeri Nemzeti Történeti Emlékparkot, majd tapasztalatcserét tartanak a rúzsai Népszabadság Tsz-ben.

szeri Nemzeti Történeti Emlékpark gazdagításában, mezőgazdasági gépek és eszközök gyűjtésével, kiállítások rendezésével és az agrármúzeum építésével. A jelentős szellemi értékek felhasználásával sikeresen felkészíthetők a termelőszövetkezetek, társulások, szakszövetkezetek a jövő követelményeinek teljesítésére.

A ma, szerdán, a Hungária-szállóban kezdődő két napos TOT-rendezvénysorozaton többek között ezekről a kérdésekről rendeznek előadásokat. A résztvevők holnap, csütörtökön megtekinthetik az Őpusztaszeri Nemzeti Történeti Emlékparkot, majd tapasztalatcserét tartanak a rúzsai Népszabadság Tsz-ben.

Chilei barátsági nap Csongrádon

Az őszi szolidaritási akció keretében tegnap, kedden Csongrádon, a Domokos Rókus általános iskolában chilei barátsági napot tartottak. Az ünnepélyes csatlakozáson ott voltak a megye és a város állami és társadalmi szervezeteinek képviselői is.

Rövid ünnepi beszédben emlékeztek meg a 11 évvel ezelőtti chilei eseményekről. Allende meggyilkolásáról, kifejezve a szolidaritást a chilei nép felszabadító harcával. A Daloló együttes adott műsort, majd az ünnepség a Venceremos hangjaival fejeződött be.

Bemutató a szántóföldön

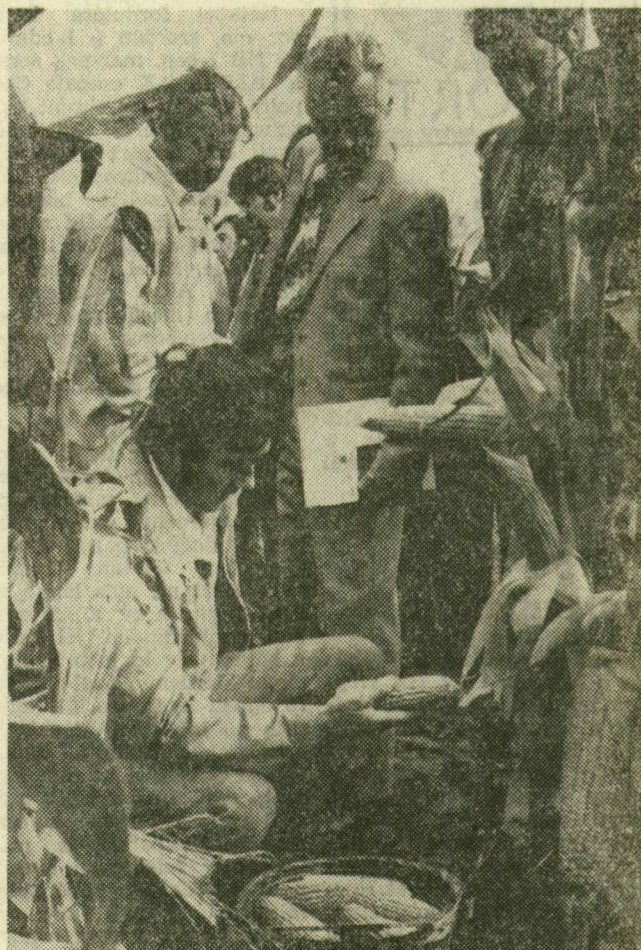
Mérsékelt eredmények kukoricáihól

Ennyien talán még soha nem voltak a Gabonatermesztési Kutató Intézet kukoricabemutatóján, mint tegnap délelőtt. Ha a jelenleg magyarzatát keressük, föltétlenül meg kell állnunk annál az igen sajnálatos ténynél, hogy az Alföld négy megyéjében az idei szárazság jobban meggyőztörte ezt a fontos takarmánynövényünket, mint a korábbi években, az ország állatállományának jelentős része viszont az innen származó takarmányon nevelkedik. Kilátásokról beszélni még mindig korai, hacsak úgy nem, hogy idén föltéhetően jóval kevesebbet takaríthatnak be, mint az előző években. Jó két hétet késik az őszi jóslások helyett várjuk ki a végét.

Elsődleges szempontként lépett elő az egyes fajták szárazságot elviselni tudó, illetve a szárazság ellenére is jól termő képessége. Sok kárt okoztak a gyomirtó szerek is ezen a nyáron: vagy nem oldódtak föl a száraz földben, vagy hirtelen oldódtak, ahol egyáltalán esett. Ráadásul technológiai fogyatékoságok is súlyosbították a helyzetet. Az biztos, hogy a kutatók szempontjából sok-sok tanulsággal szolgál ez a nyár.

Szél Sándor, Széll Endre és Csala Gábor tartott előadást Magassy Dániel bevezetője után. Mindnyájan kitértek rá, hogy megbomlott az egyensúly a természet fajták és a termesztési eljárások között. Vegyszer nélkül már nem tudunk termelni, de a vegyszeres gyomirtás se hoz mindig kellő sikert. Elszaporodtak az eddigi módszerrel nem irtható gyomok, illetve nagyobb vegyszeradagokra van szükség, ez viszont a növényvédő szerek iránti érzékenység problémáját veti föl. A vetőmagtermelésnél az is gond, hogy a súlyos aszálykár miatt néhol egyáltalán nem érdemes betakarítani a kukoricát. Most úgy látszik, mégsem lesznek kiküszöbölhetetlen gondok, legfőképpen a keresettebb fajtákból lehet hiány. Ez a „legfőképpen” azonban súlyos is lehet, hiszen minden fajtának mások az igényei: előfordulhat, hogy az a vetőmag hiányzik majd, amelyikre a legnagyobb szükség lenne.

A gyakorlati bemutató résztvevők láthatták a köztermesztésben szereplő valamennyi hibridet, illetve a fajtajelölteket. Szemléltetni tudták a vegyszerek okozta károkat is, akár a termesztési eljárásokkal, a gyomirtó gépekkel vagy a választott — kapható — vegyszerekkel függnek is össze. Két éve a bőségről beszéltünk; most meg kell tanulnunk beosztással élnünk, hogy állatállományunk kárt ne szenvedjen. A nagy re-

Ami ritkaság: szárazságban is szép

Közlekedésünk számokban

A Statisztikai Kiadó Válatat megjelentette legújabb, a közlekedés, a posta és a hírközlés statisztikai adatait tartalmazó évkönyvét, amely bemutatja a népgazdasági ág tavalyi eredményeit, s egyben visszatér az elmúlt évtizedben bekövetkezett fejlődésre.

Az évkönyvből egyebek között megtudhatjuk, hogy 1983-ban összesen csaknem négy milliárd utast szállítottak a tömegközlekedési eszközök. A távolsági forgalomban a buszokon utaztak a legtöbben, 673 millióan, ezt követte a vasút 237 millió utassal. A helyi, személyszállításban szintén az autóbuszok játszották a fő szerepet, 1,893 milliárd utast fuvaroztak a múlt évben. A villamosokon 688 millióan, a metróon több mint 320 millióan utaztak az utóbbi egy esztendő alatt.

1983 végén összesen egymillió 258 ezer személygépkocsi volt az országban, ebből egymillió 220 ezer a lakosság tulajdonában. Az autók több mint egynegyede Zsiguli (Lada), de igen népszerűek a Trabantok is, számuk megközelíti a 260 ezret. Skodából és Wartburgból egyaránt körülbelül 170 ezer fut az országban. A lakosság az év folyamán mintegy 82 ezer új személyautót vásárolt. Beszélnek a számok arról is, mennyit és hol autóztunk. A legutóbbi felmérés szerint 1981-ben egy gépkocsi átlagosan 12 000 kilométert futott.

A forgalomszámálási adatok tanúsága szerint a főútvonalak közül az 5-ös számú — Szegedre vivő — volt a legforgalmasabb, itt az elmúlt évben naponta átlagosan több mint 17 600 gépkocsi haladt át.

Új feltételezés

Hol zajlott az ütközet?

Teljesen új koncepció született abban a tudományos vitában, amely úgyszólván évszázadok óta tart arról, hogy pontosan hol zajlott le az 1526-os, sorsdöntő mohácsi ütközet. Újvári András baranyai helytörténész kísérletet meg most választ adni erre a kérdésre, és kutatásainak eredményeként egy négyzetkilométernyi pontossággal megjelölte a magyar — török összecsapás helyét. Ott kell lennie — véleménye szerint — az elesett magyar és szövetséges katonák tömegsírjainak is. Ez a hely pedig körülbelül öt kilométerrel északabbra van az eddig feltételezett harcmezőtől, ahol korábban többször is eredménytelen kutatás történt.

Újvári András másfél évtizedes kutatómunkájának eredményeit és következtetéseit tanulmányban foglalta össze, sokoldalúan alátámasztva állításainak hitelességét, megalapozottságát. A helytörténész „bele született” a történelmi környezetbe: ma is szülőfalujában — a mohácsi térségben fekvő Töttösön — él, és a szomszédos gazdaságban, a szajki Béke Tsz-ben dolgozik, ágazatvezető agronómusként.

Legfontosabb megállapítása az, hogy a szultáni főerő nem az eddig vélt útvonalon — az ősi római hadiúton — vonult fel az ütközet helyszínére, hanem a Baranyaváron, Lippón és Nagynyáradon át vezető középkeri úton. Ez volt ugyanis a leg rövidebb és a legjárhatóbb út a török tábortól a mohácsi síkságra. A középkori Baranyáról készült Györfy-féle térkép is feltünteti az utat, amelyet évszázadokon át használtak. Az ellenség főereje tehát nem az úgynevezett mersei lejárón ereszkedett le a dombokról a síkságra, hanem a ma is meglevő nagynyárádi horhoson, következésképpen az ütkö-

teknek is ebben a körzetben kellett lezajlania.

A baranyai helytörténész ezenkívül azonosította az úgynevezett Császárdombot, ahol a csata után Szulejmán szultán táborozott, és amely később török kegyhely lett. A domborulat legmagasabb csúcsa ez, ma a nagynyárádi templom áll rajta.

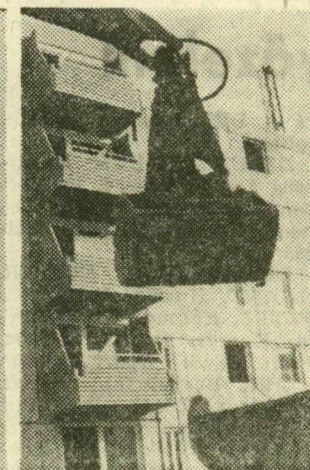
Munkája során újra feldolgozta a teljes Mohácsiakirodalmat, újra fordította, illetve fordíttatta a legfontosabb latin, német és török nyelvű dokumentumokat, számos elírást és félreértést tisztázva. Mindezek alapján határozta meg a csata színhelyét úgy, hogy az véleménye szerint Nagynyárad és Sátorhely között volt. A területhez szervesen kapcsolódik a ma is ismert egyetlen temetőhely, ahol az 1526-os történelmi emlékeket felállították. (MTI)

Változó, megújuló város

Változik városunk, szépül, újul. Nemrég még családi házak őrizték Felsőváros hagyományos arcát, ma már viszont új formáit mutatja a Felső-Tisza part, az Etelka sor környéke. A megszokott házvári paneleket láthatjuk, de a fotós gépének optikája másként is szemlél: részeket emel ki. Így tette ezt Nagy László fotóriporter Chinójával. Az elkészült épületeknél még kell a markoló, de amellet lehet már költözni, takarítani, csinosítani.

Ülésezett a városi KISZ-bizottság

Az orvosgyógyászati kollégiumában, az Apáthyban ülésezett tegnap, kedden a KISZ Szeged városi bizottsága. Pászti Mészáros Éva a bizottság titkára a második félévben tárgyalandó témákra tett javaslatot. Tóth Tamás első titkár előterjesztésében pedig a testület megtárgyalta a különféle munkabizottságok feladatait. Döntöttek a munkabizottságok vezetőiről. A napirendek vitájában felszólalt Pávó Imre, Pekárik János, Rózsa János, Földi Edit, és Bodroginé Lippai Éva, a testület tagja. Tóth Károly, a tanárképző főiskola KISZ-titkára.

A városi KISZ-bizottság közművelődési munkabizottságának Bagó József, sportbizottságának Bodroginé Lippai Éva, szakmunkástanulói munkabizottságának Márton Andrásné, a középiskolai politikai képzési csoportnak Kozma Gábor, a dolgozói politikai képzési munkabizottságának dr. Katona András, a középiskolai és szakmunkástanuló réteg tanácsnak Péterné Szabó Irén, az információs munkacsoportnak Ökrös Imre, a gazdaságpolitikai munkabizottságának Dobra Ferenc, a Fiaatal Agrárszakemberek Tanácsának pedig Radics Béla lett a vezetője.

Miért nem ment a busz?

Augusztus 29-én írtunk arról (Hallottam, hogy... című cikkünkben), hogy egy tervezett és főlállalt IBUSZ-kirándulás meghiúsult, mert a rendelt autóbusz nem állt ki. Az erkölcsei számlát egy részben a DÉLEP-nek címeztünk, mint amely vállalat a buszt adta volna egy szerződés alapján.

Levél érkezett a DÉLEP-től, amelyből kiderült: semmiben sem vétkesek. Azon a napon két fuvar is vállalt és teljesített a DÉLEP az IBUSZ-nak, de a szer-

vezési hibából elmaradt kirándulásra megrendelést sem kapott. A DÉLEP szerepe tehát tiszta; ott ezzel összefüggésben semmiféle mulasztás nem történt. Ha valaki cikkünk alapján a vállalatra neheztelt volna, a tények teljesebb ismeretében vonja ki a mulasztók köréből.

Az ügyet addig tudtuk nyomozni követni, hogy az IBUSZ a megrendelést a postakönyv tanúsága szerint közönséges levélben postára adta. A levél további sorát nem sikerült felderíteni.